

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Confessarius Quoad proprietatem

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

& præterea vitari debet, dum commo-
de potest. Item excommunicatus ten-
etur neminem absolvere, nisi in ne-
cessitate extrema; in tali autem casu
non occurrit extrema necessitas. Item
excommunicatus caret jurisdictione
contraria, quia est ei positive interdi-
cta, simplex autem Sacerdos caret tan-
tum privative, quia non est ei concessa.
Et tandem excommunicato interdicta
est etiam absolutio venialium, quæ
non est interdicta simplici Sacerdoti.
Ergo excommunicatus est deterioris
conditionis, quam simplex Sacerdos.
p. 5. tr. 3. res. 60. vers. Libert.

*Et quid si
concurrat
plures di-
versis
irregulari-
tibus.*

18. Tertium dubium est, in concu-
su plurium Sacerdotum diversis censu-
ris ligatorum quinam sit præferendus,
si v. g. concurrant suspensus, interdi-
ctus, irregularis, excommunicatus, &c.
Et respondet idem Hurtado de Men-
doza *ibid.* §. 146. suspensum, & interdi-
ctum præferendum esse irregulari, irre-
gularem excommunicato degraduato,
excommunicatum degraduato degraduato
catholicum hæretico. *ibid.*

*Et an pœ-
nitens in
tali peri-
culo ab his
Sacerdo-
tibus, ab-
solutionem
petere pos-
sit?*

19. Quartum dubium est, an existens
in articulo mortis possit à Sacerdote
excommunicato, hæretico, &c. abso-
lutionem petere, si sciat supradictos
cum peccato daturus, & non adsit alius
Sacerdos? de quo vide infra V. Scanda-
lum, n. 10.

20. Quintum dubium est, stando in
opinione Mendozæ volum. 1. de fide di-
sp. 82. sectio 6. §. 163. quod simplex
Sacerdos non possit moribundi Con-
fessionem audire præsentem Confessario
approbato, an si deficiente Confessario,
Sacerdos simplex cœpit Confessionem
audire, teneatur desistere, si superve-
niat approbatus? Et negative respon-
dendum est cum Granado in 3. par. con-
trov. 7. tractat. 10. disp. 4. sect. 2. num. 12.
quia jura favent rei inceptæ, volunt-
que ab eo perfici, à quo incepta est; alio-
qui enim grave onus esset moribundo,
debere peccata jam confessa superve-
nienti repetere. Ita etiam dicendum de
licentia Confessarii ad tempus concef-
sa, nam, si v. g. hodie expiraret, & Con-

fessarius Confessionem longam alicu-
jus audire cœpisset, vel absolutionem
hodie non potuisset impendere, postea
die crastina, vel perendie Confessio-
nem perficere, vel absolvere. Similiter,
si simplex Sacerdos judicans infirmum
laborare in extremis, ejus Confessio-
nem cœpit audire, & inter confitendum
judicaret, illum ita convalescere, ut sit
extra periculum, potest nihilominus,
imò tenetur illum absolvere: quia satis
est, incepisse cum illo periculo præsum-
pto. *p. 5. tr. 3. res. 66.*

21. Sed quid si talis infirmus fecisset
Confessionem invalidam, & volente
illam repetere, superveniat approba-
tus? Respondeo, posse repetere cum
primo, & ab illo iterum absolvi: quia
is habuit jurisdictionem ad primam
Confessionem, quæ non censetur finita
dum absolutio non fuit valide præstita.
Si verò æger valide confessus, confiteri
vellet aliqua peccata oblita, tunc non
posset confiteri, nisi legitimo superve-
nienti Confessario. Ita Ludovicus de
la Cruz in *B. l. Cruc. disp. 1. cap. 3. dub. 15.
n. 13. ibid. §. sed quid.*

*Et si in va-
lidè absol-
vit ex de-
fectu pœni-
tentis, pos-
set super-
veniente
approbato
repetentem
audire.
Non autē
ab oblitis
absolvere.*

CONFESSARIUS

Quoad proprietatem.

22. **T**ertia Confessarii conditio
est proprietas: debet enim
Confessio fieri proprio Sacerdoti, qui
scilicet habeat jurisdictionem ordina-
riam in ordine ad pœnitentem, qualis
est Parochus in Parochia, Episcopus
in Episcopatu, &c. Quod intellige, si
non est Confessarius habens jurisdic-
tionem delegatam, vel à jure concessam, qui
etiam dicitur proprius largo modo. **¶**
Quicumque tamen Confessarius habens
jurisdictionem Panormi, sive ordina-
riam, sive delegatam, &c. non potest
illam exercere Messanæ, nisi quoad Pa-
normitanos, ut diximus supra n. 7.

23. Adverte autem primò, Prælatos
non habere Confessarium proprium; si non ha-
bent facultatem à jure el gendi bene Con-
fessarium *cap. pro dilatione, de fessarium
pœnit. proprium.*

poenit & remiss. Per Prælatum intellige habentes iurisdictionem Ecclesiasticam etiam in foro exteriori, ut sunt Episcopi, Abbates, Provinciales, Priores, & Guardiani Religiosorum, & ante omnes Papa Item & Cardinales, sicut etiam eorum familiares de eorum licentia, ut dictum est supra V. Cardinales, num. 13.

Possunt enim sibi obligare ad libitum.

Alij vero possunt confiteri sibi proprio de licentia proprii. Aut virtute Bullæ lubilæ, &c.

24. Aduerte secundò, posse aliquem confiteri non proprio Sacerdoti primò, si habeat licentiam proprii, ut modo dictum est de familiaribus Cardinalium, & dicendum est de Episcopis, & Prælati Regularium. Parochus autem non potest dare licentiam confitendi simpliciter Sacerdoti non approbato, an autem possit dare licentiam confitendi Sacerdoti approbato, pro alia Parochia, vel diocesi, quare sub V. Parochus numero 15. Thom. Hurtadus var. to. 2. tr. 12. c. 1. §. 2. dub. 1. affirmat, quia Tridentinum solum derogat priuilegijs, parochus autem ius delegandi non habet ex priuilegio, sed iure diuino & humano. Sed vere hæc sententia practice improbabilis est, par. tr. 4. ref. 13. Cardinales nihilominus familiaribus suis concedere possunt, ut confiteantur non approbato ab Episcopo, etiam extra suam aulam, Lugo de sac. poenit. disp. 19. sect. 1. n. 5. Busenbaum. & alij p. n. tr. 4. ref. cit.

Aut si propter virtutem extra diocesim.

Secundò potest quis confiteri Sacerdoti non proprio, virtute alicuius diplomatis Apostolici, ut per bullam Cruciatæ, aut lubilæ, ut dicitur in suis locis, & hoc sine licentia proprii. Tertio peregrinus, dum versatur per alienam diocesim, potest confiteri proprio Sacerdoti illius loci, in quo versatur, & hoc ex consuetudine approbata ab Eugenio IV. Imò potest ab illo absolui à re, num. 9. Quartò potest quis confiteri alteri Sacerdoti, quando proprius Parochus aperiret Confessiones, vel immineat aliquod graue periculum, fama, &c. & ipse dare non velle licentiam alteri confitendi. Ita probabiliter Henriquez lib. 6. cap. 13. num. 4. & alij contra Summa Diana.

Aut si proprius, tunc ibi sint referuata, ut diximus V. absolute, vel aliud graue periculum imminet.

Summa Diana.

Villalobostom. 1. tract. 9. dif. 79. num. 14. Quia in tali casu defectum Parochi iniuste licentiam denegantis supplet Episcopus ipso iure, sicut defectum Prælati Regularis supplet Generalis Ordinis, aut verumque ipso iure, vel ex præsumpta voluntate, Summus Pontifex qui dat etiam licentiam Confessariis Regularium, quando ipsis dignè præsentatis denegat Episcopus. p. 3. tract. 2. ref. 79. Quintò potest quis relinquere proprium Parochum, & alieno Sacerdoti absque eius licentia confiteri, si ille sit ignorans adeo, ut Confessio ex hoc capite foret inualida, vel illicita, ex cap. placuit 9. quæst. 2. de poenit. dist. 6. Ita Vasquez in 3. p. tom. 4. quæst. 9. art. 2. dub. 3. contra Sotum in 4. dist. 18. q. 4. ar. 2. p. 4. tract. 4. ref. 201. §. Non desinam.

Ut si proprius Sacerdos esse valde ignorans.

CONFESSARIVS

Quoad Scientiam.

27. **Q**uarta conditio Confessarij est Scientia, est enim iudex fori interioris, & ideo scire debet ea quæ sub foro accidunt. Tenetur autem scire, quodnam sit peccatum mortale, quod veniale: circumstantias necessarias confitendas, casus & censuras, reseruatæ, contractus licitos, impedimenta absolutionis, obligationem restituendi, & similia, aut saltem de his dubitare, ut possit viros peritos consulere, & plura scire tenetur confessarius pagi, quam ciuitatis, mercatorum, quam simpliciæ &c. Quod si hæc, quæ communiter scire tenetur, ignoret, probabilis est opinio Richards, Caietani, & aliorum apud Bossium de lubil. sect. 2. cas. 2. §. 5. nu. 108. cum Vasquez in 3. par. tom. 4. quæst. 93. art. 3. dub. 2. quod confessio cum ipso facta sit nulla. Quia ad actum iudicialiæ, qualis est confessio, requiritur cognitio causæ, ut dictum est, & Sacerdos re. ita ignarus se habet, ac si peccata non perciperet ob sutditatem, somnum, &c. Sed est etiam probabilis sententia contraria Henriquez lib. 2. cap. 14. §. 5. Præpositi

Quarta Confessarij requisitum est scientia.

Si enim, quæ communiter scire tenetur, ignoret, probabilis est opinio Richards, Caietani, & aliorum apud Bossium de lubil. sect. 2. cas. 2. §. 5. nu. 108. cum Vasquez in 3. par. tom. 4. quæst. 93. art. 3. dub. 2. quod confessio cum ipso facta sit nulla. Quia ad actum iudicialiæ, qualis est confessio, requiritur cognitio causæ, ut dictum est, & Sacerdos re. ita ignarus se habet, ac si peccata non perciperet ob sutditatem, somnum, &c. Sed est etiam probabilis sententia contraria Henriquez lib. 2. cap. 14. §. 5. Præpositi

Dd

positi

